

سُورَةُ الْعَصْرِ

សូរ៉ាត៍ ១០៣

អាល្ល-អាល្ល

سُورَةُ الْعَصْرِ
សូរ៉េត្តិ ១០៣ អាល់-អុស្រ្តី

"អាល់-អុស្រ្តី" ប្រែថា "សម័យកាល" មាន ៣ អាយ៉ាត្ត ។

សូរ៉េត្តិ ១៣ យោលតាមលេខរៀងដែលអល់ឡោះហ្គីដាត់ចុះមក ។ អល់ឡោះហ្គីដាត់
សូរ៉េត្តិ នេះចុះមកនៅឯម៉ាក់កាស្ត ។

មគ្គុទ្ទេស - ប្រសិទ្ធភាព

١- ابْنُ بَابُوَيْهٍ: بِإِسْنَادِهِ، عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ أَبِي الْعَلَاءِ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «مَنْ قَرَأَ "وَالْعَصْرِ" فِي نَوَافِلِهِ بَعَثَهُ اللَّهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مُشْرِقًا وَجْهَهُ، صَاحِبًا سُنَّةً، قَرِيرَةً عَيْنُهُ حَتَّى يَدْخُلَ الْجَنَّةَ». (ثواب الأعمال الجزء: ١ صَفْحَة : ١٢٥ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء: ٥ صَفْحَة : ٧٥١ حَدِيث ٩٩ / ١١٨٨٧)**

1. អ៊ីបនូ បាបាវ៉ៃហ្គី [មានប្រសាសន៍]យោលតាមបណ្តាញព័ត៌មានលោក តមកពី អាល់-ហ្គីសែនី ប៊ិន អាហ្វិ អាល់-អុស្រ្តី តមកពី អាហ្វិ អុប្បុលឡោះហ្គីដែលមានរចនា៖ "អ្នកណាសូត្រ [សូរ៉េត្តិ ១០៣] [អញសូត្រ]នឹងសម័យកាល ក្នុងស្ម័គ្រឡាតុំមិនមែនហ្វារឡូ អល់ឡោះហ្គីនឹងឲ្យអ្នកនោះរស់ ឡើងវិញក្នុងថ្ងៃជំនុំជម្រះដោយមានពន្លឺចែងចាំនៅលើមុខ ឲ្យអ្នកនោះមានយុវវ័យ មានទឹកមុខរីករាយ លុះត្រាអ្នកនោះបានចូលឋានសួគ៌ ។" (ثواب الأعمال: 125)

٢- وَمِنْ (خَوَاصِّ الْقُرْآنِ): رُوِيَ عَنِ النَّبِيِّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ)، أَنَّهُ قَالَ: «مَنْ قَرَأَ هَذِهِ السُّورَةَ كَتَبَ اللَّهُ لَهُ عَشْرَ حَسَنَاتٍ، وَحُتِمَ لَهُ بِخَيْرٍ، وَكَانَ مِنْ أَصْحَابِ الْحَقِّ، وَإِنْ فُرِّتْ عَلَى مَا يَدْفَنُ تَحْتَ الْأَرْضِ أَوْ يُحْرَنُ، حَفِظَهُ اللَّهُ إِلَى أَنْ يُخْرِجَهُ صَاحِبُهُ». (خَوَاصِّ الْقُرْآنِ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء: ٥ صَفْحَة : ٧٥١ حَدِيث ٩٩ / ١١٨٨٨)**

2. ដកស្រង់ពី[សាត្រា]ខ័រ៉ាស្ត្រ អាល់-គូរអាន រាយការណ៍តមកពីថាព្រះសាស្ត្រាដែលមានព្រះរចនា៖ ថា៖ "អ្នកណាសូត្រសូរ៉េត្តិ នេះអល់ឡោះហ្គីនឹងចារដប់រង្វាន់ទុកឲ្យអ្នកនោះ ឲ្យអ្នកនោះបានអវសាន ល្អ ហើយអ្នកនោះនឹងនៅក្នុងចំណោមសច្ចការី ។ បើសូត្រលើអ្វីដែលកប់ទុកក្នុងដី ឬអ្វីដែលទុកក្នុង ឃ្នាំង (គឺរបស់ដែលគេទុកដាក់ឲ្យផុតពីភ្នែកអ្នកដទៃ) អល់ឡោះហ្គីនឹងការពារវាវាហូតដល់ម្ចាស់វាយក វាចេញ ។" (برهان في تفسير القرآن ١١٨٨٨)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ដោយនូវព្រះនាមអល់ឡោះហ្គី ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាធម៌ ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាករុណាប្រណី ។

១. [អញ្ញស្ស៊ីច]នឹងសម័យកាល ។

وَالْعَصْرِ ﴿١﴾

២. ការពិតមនុស្សនៅក្នុងសេចក្តីវិនាស

إِنَّ الْإِنْسَانَ لِفِي خُسْرٍ ﴿٢﴾

៣. លើកលែងតែបណ្តាអ្នកមានសទ្ធា សាងអំពើល្អ ដាស់តឿនគ្នាអំពីសច្ចធម៌ ដាស់តឿនគ្នាឲ្យចេះ អត់ធ្មត់ ។

إِلَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَتَوَاصَوْا بِالْحَقِّ وَتَوَاصَوْا بِالصَّبْرِ ﴿٣﴾

អតិប្បាយអាយ៉ាស់ ១-៣

١- ابنُ بَابُوئِيهِ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ هَارُونَ الْقَامِي، وَ جَعْفَرُ بْنُ مُحَمَّدٍ بْنِ مَسْرُورٍ، وَ عَلِيُّ بْنُ الْحُسَيْنِ بْنِ شَادُوَيْهِ الْمُوَدَّنِ (رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ)، قَالُوا: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ جَعْفَرِ بْنِ جَامِعِ الْحَمَيْرِيِّ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَبِي، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْحُسَيْنِ بْنِ أَبِي الْخَطَّابِ الرَّيَّانِي، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ سِنَانٍ، عَنِ الْمُفَضَّلِ بْنِ عُمَرَ، قَالَ: سَأَلْتُ الصَّادِقَ جَعْفَرَ بْنَ مُحَمَّدٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: ” وَ الْعَصْرِ * إِنَّ الْإِنْسَانَ لِفِي خُسْرٍ “، فَقَالَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «الْعَصْرُ: عَصْرُ خُرُوجِ الْقَائِمِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) ” إِنَّ الْإِنْسَانَ لِفِي خُسْرٍ “ يَعْنِي أَعْدَاءَنَا، ” إِلَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا [يَعْنِي] بِآيَاتِنَا ” وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ “ يَعْنِي بِمُؤَاسَاةِ الْإِخْوَانِ ” وَ تَوَاصَوْا بِالْحَقِّ “ يَعْنِي بِالْإِمَامَةِ ” وَ تَوَاصَوْا بِالصَّبْرِ “، يَعْنِي فِي الْعُسْرَةِ». (كمال الدين و تمام النعمة الجزء: ١ صَفْحَةٌ : ٦٥٦ حَدِيث: ١ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء: ٥ صَفْحَةٌ : ٧٥٢ حَدِيث ٩٩ / ١١٨٩١)**

1. អ៊ីបន្ត បាបាវ៉ែហ្វីមានប្រសាសន៍ថា អាយ៉ាស់ម៉ាដូ ប៊ិន ហ្គារូន អាល់-ហ្គាមី បាននិយាយប្រាប់យើងតមក ពី យ៉ាកុបហ្គារ ប៊ិន មូហ្គាម៉ាដូ ប៊ិន ម៉ាស្រូរ តមកពី អុលី ប៊ិន អាល់-ហ្វាស៊ីន ប៊ិន ស្វាស្វាវ៉ែហ្វី អាល់-មូអាស្ស៊ីន តមកពី មូហ្គាម៉ាដូ ប៊ិន អុប្បុលឡេ:ហ្វី ប៊ិន យ៉ាកុបហ្គារ ប៊ិន យ៉ាមីអុ អាល់-ហ្វាមីរី តមកពី ឌីពុកលោក តមកពី មូហ្គាម៉ាដូ ប៊ិន អាល់-ហ្វាស៊ីន ប៊ិន អាចូ អាល់-ខុត្តុប អាល់-ស្វាយ៉ាត តមកពី មូហ្គាម៉ាដូ ប៊ិន ស៊ីណាតមកពី អាល់-មូហ្គាដូដូល ប៊ិន អ៊ីម៉ា ដែលបានថាខ្ញុំបានសួរ អាល់-ស្វីឌីកូ យ៉ាកុបហ្គារ ប៊ិន មូហ្គាម៉ាដូ ^{صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ} អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡេ:ហ្វី ^{عَنْ} [១០៣:១] [អញ្ញស្ស៊ីច]នឹងសម័យកាល [១០៣:២] ការពិតមនុស្សនៅក្នុងសេចក្តីវិនាស ។ ព្រះអង្គ ^{صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ} មានរចនា:ថា: "សម័យកាល (العصر) គឺ សម័យកាលអាល់-ក្តីអ៊ីម ^{عَجَّلَ اللَّهُ تَرْجِيلَهُ} ងើបឡើង ។ [១០៣:២] ករពិតមនុស្សនៅក្នុងសេចក្តីវិនាស មានន័យថា ពួកសត្រូវរបស់យើង ^{عَلَيْهِمُ السَّلَامُ} ។ [១០៣:៣] លើកលែងតែបណ្តាអ្នកមានសទ្ធា មានន័យថាជឿព្រះសញ្ញា របស់យើង ^{عَلَيْهِمُ السَّلَامُ} ។ សាងអំពើល្អ មានន័យថាជួយរំលែកទុក្ខបងប្អូន ដាស់តឿនគ្នាអំពីសច្ចធម៌ មានន័យ ថាជឿអ៊ីម៉ាម៉ាស់ ដាស់តឿនគ្នាឲ្យចេះអត់ធ្មត់ មានន័យថាក្នុងពេលលំបាក ។"

(كمال الدين و تمام النعمة: 1 / 656)

٢- مُحَمَّدُ بْنُ الْعَبَّاسِ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْقَاسِمِ بْنِ سَلَمَةَ، عَنْ جَعْفَرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ الْمُحَمَّدِيِّ، عَنْ أَبِي صَالِحِ الْحُسَيْنِ بْنِ إِسْمَاعِيلَ، عَنْ عُمَرَ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ الْمَشْرِقِيِّ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُبَيْدٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي قَوْلِهِ عَزَّ وَ جَلَّ: ” إِلَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَ تَوَاصَوْا بِالْحَقِّ وَ تَوَاصَوْا بِالصَّبْرِ “، قَالَ: «اسْتَشْنَى اللَّهُ سُبْحَانَهُ أَهْلَ صَفْوَتِهِ مِنْ خَلْفِهِ حَيْثُ قَالَ: ” إِنَّ الْإِنْسَانَ لِفِي خُسْرٍ * إِلَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا “ بِوَلَايَةِ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ عَلِيِّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) ” وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ “ أَيُّ أَدْوَا الْفَرَائِضِ ” وَ

تَوَاصُوا بِالحَقِّ “ أَيُّ بِالْوَلَايَةِ ” وَ تَوَاصُوا بِالصَّبْرِ “ أَيُّ وَصُوا ذَرَارِيَّهُمْ وَ مَنْ حَلَّفُوا مِنْ بَعْدِهِمْ بِمَا وَ بِالصَّبْرِ عَلَيَّهَا ».

2. មូហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ិន អាល់-អុប៊ាស់ មានប្រសាសន៍ថា មូហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ិន អាល់-ក្លីស៊ីម ប៊ិន សាឡាម៉ាស្ត្រ បាននិយាយប្រាប់យើងតមកពី យ៉ាក្កុហ្សា ប៊ិន អុប៊ាដ្ឋុលឡោះហ្វា អាល់-មូហាំម៉ាដ្ឋី តមកពី អាហ្វិស្ត្រីលីហ្វ អាល់-ហ្វាសាន់ ប៊ិន អ៊ីសម៉ាអ៊ីល តមកពី អ៊ីមរ៉ន ប៊ិន អុប៊ាដ្ឋុលឡោះហ្វា អាល់-ម៉ាស្ត្រីក្លីនី តមកពី អុប៊ាដ្ឋុលឡោះហ្វា ប៊ិន អ៊ូបៃដ្ឋ័ តមកពី មូហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ិន អុលី តមកពី អាហ្វិ អុប៊ាដ្ឋុលឡោះហ្វា^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានរចនាៈអំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្វា^{عَزَّ وَجَلَّ} [១០៣:៣] លើកលែងតែបណ្តាអ្នកមានសទ្ធា សាងអំពើល្អ ដាស់តឿនគ្នាអំពីសច្ចធម៌ ដាស់តឿនគ្នាឲ្យចេះអត់ធ្មត់ ថា៖ "អល់ឡោះហ្វា^{عَزَّ وَجَلَّ} បំបែកចេញមនុស្សដែលមានលក្ខណៈចរិតបែបនោះចេញពីចំណោមសត្វលោករបស់ព្រះអង្គ^{عَزَّ وَجَلَّ} ដោយមានព្រះរាជបន្ទូលថា [១០៣:២] ការពិតមនុស្សនៅក្នុងសេចក្តីវិនាស [១០៣:៣] លើកលែងតែបណ្តាអ្នកមានសទ្ធា ចំពោះវិទ្យាយ៉ាស្ត្ររបស់ អាមីរុល-មុមីនីន^{صلوات الله عليه والسلام} អុលី^{صلوات الله عليه والسلام} សាងអំពើល្អ ពោលគឺប្រកាសឲ្យបំពេញកាតព្វកិច្ច ដាស់តឿនគ្នាអំពីសច្ចធម៌ ពោលគឺទៅរកវិទ្យាយ៉ាស្ត្រ ដាស់តឿនគ្នាឲ្យចេះអត់ធ្មត់ ពោលគឺពួកគេផ្តាំធ្វើកូនចៅពួកគេនិងអ្នកស្នង់ពួកគេ អត់ពួកគេទៅ ឲ្យនៅក្នុងវិទ្យាយ៉ាស្ត្រនិងអត់ធ្មត់ក្នុងវិទ្យាយ៉ាស្ត្រនេះ ។"

(تأويل الآيات 2: 1/853)

3- فِي كِتَابِ الْأَحْبَاجِ لِلطَّبْرِسِيِّ (٥) بِإِسْنَادِهِ إِلَى مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ الْبَاقِرِ عَلَيْهِمَا السَّلَامُ عَنْ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ سَلَّمَ حَدِيثٌ طَوِيلٌ وَ فِيهِ حُطْبَةُ الْعَدِيرِ وَ فِيهَا: وَ فِي عَلِيٍّ وَ اللَّهُ نَزَلَتْ سُورَةُ الْعَصْرِ: «بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ * وَ الْعَصْرِ * إِلَى آخِرِهِ. (تفسير نور الثقلين ج ٥ ص ٦٦٦)

3. នៅក្នុងសាត្រា អាល់-អ៊ុហ្វាដ្ឋី អាល់-ក្លូប៊ីស៊ី បានធ្វើសេចក្តីវាយការណ៍ យោលតាមបណ្តាញព័ត៌មានលោកឡើងទៅដល់ មូហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ិន អុលី អាល់-បាគ្លៀរ^{صلوات الله عليه والسلام} តមកពីព្រះសាស្ត្រា^{صلوات الله عليه وآله} ដែលមានព្រះរចនាៈនៅក្នុងប្រាដ្ឋិស្ត្រីងមួយថា៖ "សូមស្សៀងនឹងអល់ឡោះហ្វា^{عَزَّ وَجَلَّ} សូរ៉េពោះត្តិ អាល់-អុស្តូវ ត្រូវដាក់ចុះមកស្តីអំពីអុលី^{صلوات الله عليه والسلام} គឺ៖ ដោយនូវព្រះនាមអល់ឡោះហ្វា ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាធម៌ ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាករុណាប្រណី ។ [១០៣:១] [អញ្ញស្សៀង]នឹងសម័យកាល លុះចប់សូរ៉េពោះត្តិ ។" (1/853 90th ធាតុ ៣)

4- فِي مَجْمَعِ الْبَيَانِ وَ قِيلَ: ان فِي قِرَاءَةِ ابْنِ مَسْعُودٍ "وَ الْعَصْرِ * إِنَّ الْإِنْسَانَ لَفِي حُسْرٍ وَ إِنَّهُ فِيهِ إِلَى آخِرِ الدَّهْرِ" وَ زُويَ ذَلِكَ عَنْ عَلِيٍّ عَلَيْهِ السَّلَامُ. (تفسير نور الثقلين ج ٥ ص ٦٦٦)

4. នៅក្នុង[សាត្រា] ម៉ាដ្ឋុម៉ាត្ត អាល់-បាយ៉ាន លោកបានថា អ៊ីបនូ ម៉ាស្ត្រីដ្ឋ បានធ្វើសេចក្តីវាយការណ៍ថា៖ "[១០៣:១] [អញ្ញស្សៀង]នឹងសម័យកាល [១០៣:២] ការពិតមនុស្សនៅក្នុងសេចក្តីវិនាស ។ មនុស្សនឹងនៅក្នុងសេចក្តីវិនាសនោះរហូតដល់អវសានកាល ។" នេះគឺសេចក្តីវាយការណ៍មកពីអុលី^{صلوات الله عليه والسلام} ។ (1/853 90th ធាតុ ៤)

5* - وَ قَالَ عَلِيٌّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ أَيْضًا: [...] قَرَأَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): "وَ الْعَصْرِ * إِنَّ الْإِنْسَانَ لَفِي حُسْرٍ * وَ إِنَّهُ فِيهِ إِلَى آخِرِ"

الدَّهْرُ إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَ اتَّخَذُوا بِالتَّقْوَىٰ وَ اتَّخَذُوا بِالصَّبْرِ . (تفسير القمّي الجزء: ٢ صَفْحَة : ٤٤١ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ صَفْحَة : ٧٥٣ حديث ٩٩ / ١١٨٩٤)**

*5. អាលី ប៊ិន អ៊ីបរ៉ូប៊ីម មានប្រសាសន៍ដែរថា អាធូ អុប្បុលឡោះប្តី^{صلوات الله عليه والسلام} បានសូត្រថា "[១០៣:១] [អញស្រួច]នឹងសម័យកាល [១០៣:២] ការពិតមនុស្សនៅក្នុងសេចក្តីវិនាស ។ **មនុស្សនឹងនៅក្នុងសេចក្តីវិនាសនោះរហូតដល់អវសានកាល ។** [១០៣:៣] លើកលែងតែបណ្តាអ្នកមានសទ្ធា សាងអំពើល្អ **ណែនាំគ្នាឲ្យមានសទ្ធាស៊ីបចិត្ត ណែនាំគ្នាឲ្យចេះអត់ធុត់** ។" (تفسير القمّي 2: 441)

ពាក្យរាយ

- ការពាររបស់កប់ទុក, (មើលហ្គាឌីស្ទ 1) ។..... ៣
- អាយ៉ាសុត្រូវកាត់ចោល បំភ្លៃ, (មើលហ្គាឌីស្ទ 4-5) ។..... ៥